

Klagenemnda for tilskudd
til kulturarrangementer

Avgjørelse fra Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer 20. oktober 2021

Sak: 2021/1433

Klager: Stand Up Bergen FLI

Klagenemndas sammensetning:

Nemndsleder Tore Lunde, nemndsmedlemmene Daniel Nordgård og Elin Melberg

1 Sakens bakgrunn

- (1) Stand Up Bergen FLI (heretter «klager») søkte den 17. mars 2021 om tilskudd på kroner 868 764 til å avholde 31 utgaver av «Stand Up Bergen Klubbkveld» i løpet av våren 2021. Klager har søkt etter forskrift av 28. januar 2021 nr. 273 om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer første halvår 2021 som følge av covid-19 (heretter «forskriften»). Arrangementene var planlagt gjennomført i 28. januar 2021 til 25. mai 2021.
- (2) I søknaden er klagers virksomhet beskrevet som den største komiklubben i Norge, utenfor Oslo. Virksomheten har siden 2005 arrangert ukentlige klubbkvelder på ulike faste scener, og har hatt fast tilholdssted på Ricks Teater siden 2007. Virksomheten er videre beskrevet som er en komikerdrevet klubb som satser like mye på rekruttering som på å tilby kvalitetshumor til Bergen. Klager har videre fremholdt at driften blant annet omfatter kurs, workshops og interne skrivekvelder. I tillegg arrangeres et ukentlig «Humorlaboratoriet» der nye komikere får sin første scenetid, og erfarne komikere kan prøve ut nye tekster. Rundt et dusin personer har funnet veien inn i underholdningsbransjen med deres hjelp.
- (3) Klager har fremholdt at de omsøkte arrangementene utgjør cirka 40 prosent av virksomhetens totale aktivitet i 2021, og cirka 80 prosent i den omsøkte perioden. Klager har også opplyst at ordinær kapasitet er på 200 personer, og at denne er redusert til 45 i forbindelse med restriksjoner. Ifølge klager koster ordinære billetter og studentbilletter henholdsvis 200 og 100 kroner pluss avgift. Vedlagt søknaden var årsregnskap for 2019, faktura for lydtekniker og en egenerklæring fra daglig leder.
- (4) Kulturrådet fattet vedtak om avkortet tilskudd den 5. mai 2021, med følgende begrunnelse:

«Norsk kulturråd «kan» gi tilskudd under stimuleringsordningen når vilkårene for tilskudd er oppfylt, jf. § 4 i forskrift om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer første halvår 2021 som følge av covid-19.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

Dette betyr at selv om et arrangement oppfyller alle forskriftens vilkår, så har arrangøren likevel ikke et rettslig krav på å motta støtte. Norsk kulturråd fastsetter et tilskuddsvedtak etter en helhetsvurdering etter § 8.

Norsk kulturråd har besluttet at din søknad om tilskudd avkortes. I vurderingen har vi lagt vekt på geografisk spredning og mangfold av kulturuttrykk. Søknaden omfatter 31 arrangementer hvorav 10 er gjennomført. Det vektlegges at arrangementene er innenfor samme sjanger og på samme arena. Det innvilges tilskudd til av 20 av disse.»

- (5) Klager påklaget vedtaket den 25. mai 2021. Klager har anført at de i snart 16 år har arrangert Standup Klubbkvelder i Bergen, og at hvert show er unikt med nye artister. Klager har også fremholdt at publikum i stor grad også er nytt hver kveld. Klager har videre vist til at virksomheten er startet av ildsjeler og at driften i stor grad er basert på frivillig arbeid. Virksomheten har klart seg uten offentlig støtte før pandemien inntraff, og at de har hatt en sunn drift hvor et eventuelt overskudd har blitt brukt på kompetanseheving og utvikling.
- (6) Klager har videre anført at de er den eneste komikerklubben i Bergen og at de tilbyr kultur ingen andre i regionen gjør. Arrangementene det er søkt støtte til skiller seg ikke fra den vanlige virksomheten. Virksomheten har ifølge klager gjennomført 30-40 slike arrangementer hvert semester siden de startet i 2005. Klager har fremholdt at Stand Up Bergens klubbkvelder er selve grunnstammen i virksomheten, og de stiller seg dermed uforstående til avslag av hensyn til «*mangfold av kulturuttrykk*» og «*geografisk spredning*». Klager har i den forbindelse presisert at hver kveld er unik, både publikum, artistene på scenene og kulturuttrykket. Klager har også fremholdt at å flytte drift til andre geografiske områder ville være i strid med grunnlaget for driften deres. For klager fremstår det for øvrig vilkårlig at Kulturrådet kan velge å tildele støtte til 20 av de 31 omsøkte arrangementene.
- (7) Klager har fremholdt at flere kjente artister har startet sine karrierer hos dem. Klager har videre fremholdt at de allerede har avholdt 25 show i perioden 28. januar til 5. mai 2021, da de mottok Kulturrådets vedtak. Klager har anført at tilskuddet kun vil kunne dekke lei av lokalet, og at de ikke vil kunne lønne artister eller personell innen lyd/lys, bar eller vertskap. Da klager mottok Kulturrådets vedtak skulle ytterligere seks show avholdes på denne våren, hvor ytterligere åtte artister skulle ha opptrådt. Som følge av at klagers leieavtale ikke gjør det mulig å avlyse, har klager valgt å gjennomføre arrangementene i håp om at Kulturrådet omgjør vedtaket.
- (8) Klager har videre anført at avkortningen ikke er i tråd med lovnadene som ble gitt av kulturministeren i media eller stimuleringsordningens formål. Klager har videre fremholdt at de tidligere ble tildelt støtte, og at utgiftene er de samme for denne søknaden. Klager har bedt om at søknaden behandles på nytt og at de tildeles stimuleringsmidlene de trenger for å innfri sine økonomiske forpliktelser.
- (9) Klager besvarte kontrakten den 30. mai 2021, og huket i den forbindelse av på svaralternativet «*[j]eg aksepterer ikke kontakten slik den er*». Av klagers tilbakemelding til Kulturrådet fremgår det at «*Klage er sendt til Kulturrådet. Ny søknad for samme arrangementer vil bli sendt innen frist*».
- (10) Kulturrådet vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker datert 10.

februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble oversendt Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer ved Kulturrådets innstilling datert 1. september 2021.

- (11) Klager har i brev datert 9. september 2021 fått informasjon om saksgangen for Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer og frist til å inngi kommentarer til Kulturrådets innstilling i saken eller andre merknader.
- (12) Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer avholdt nemndsmøte i saken 20. oktober 2021.

2 Det rettslige grunnlaget

- (13) Det rettslige grunnlaget er forskrift av 28. januar 2021 nr. 273 om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer første halvår 2021 som følge av covid-19 (stimuleringsordningen første halvår 2021) og lov av 10. februar 1967 nr. 10 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (heretter «forvaltningsloven»).

- (14) Formålet med stimuleringsordningen fremgår av forskriften § 2:

«Formålet med tilskuddene er

a. å nå kulturpolitiske mål og avhjelpe kultursektoren gjennom den pågående covid-19-krisen gjennom å stimulere til gjennomføring av arrangementer i kultursektoren innenfor smittevernpålegg gitt av offentlige myndigheter som følge av covid-19 og

b. å stimulere til økt aktivitet i hele kulturarrangementets verdikjede gjennom at tilskuddsmottakere overholder økonomiske forpliktelser overfor involverte parter i samsvar med inngåtte avtaler.»

- (15) Av forskriften § 4 følger det videre:

«Norsk kulturråd kan gi tilskudd til gjennomføring av billetterte kulturarrangement som

a. er åpne for allmennheten i perioden 1. januar til og med 30. juni 2021

b. må redusere antall fysiske deltagere eller besøkende på kulturarrangementet i forhold til en normalsituasjon på grunn av myndighetspålagte krav eller begrensninger knyttet til covid-19-utbruddet og

c. er budsjettett med driftstap før tilskudd.

Tilskudd til filmdistributører som arrangør omfatter kostnader til distribusjon (lansering og markedsføring) og minimumsgarantier til en film og skal føre til gjennomføring av kulturarrangementet som nevnt i første ledd.»

- (16) Av forskriften § 8 første ledd fremgår det:

«Norsk kulturråd fastsetter et tilskuddsvedtak etter en helhetsvurdering. I vurderingen skal det legges vekt på formålet med tilskuddsordningen, med særlig vekt på god geografisk spredning, mangfold av kulturuttrykk, og at kulturtilbudet oppleves som tilgjengelig og relevant for publikum. Det skal også legges vekt på om søkeren har brutt vilkårene for en tidligere tildeling etter forskriften. Videre skal det legges vekt på om

planene for arrangementet fremstår som urealistiske sett i lys av blant annet smittevernsituasjonen, herunder om arrangøren har planlagt for å kunne nedskalere arrangementet, eller oppskalere det for å øke egeninntjeningen.

Tilskuddet skal avkortes dersom nettokostnaden framstår som uforholdsmessig, for eksempel på bakgrunn av arrangementets størrelse, markedspriser og det alminnelige kostnadsnivået på feltet.»

- (17) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.
- (18) Reglene for begrunnelse av enkeltvedtak i forvaltningen fremgår av forvaltningsloven §§ 24 og 25. Av forvaltningsloven § 24 første og annet ledd følger det at:

«Enkeltvedtak skal grunngis. Forvaltningsorganet skal gi begrunnelsen samtidig med at vedtaket treffes.

I andre saker enn klagesaker kan forvaltningsorganet la være å gi samtidig begrunnelse dersom det innvilger en søknad og det ikke er grunn til å tro at noen part vil være misfornøyd med vedtaket. Det samme gjelder i saker om fordeling av tillatelser eller andre fordeler mellom flere parter. En part kan likevel kreve begrunnelse gitt etter at vedtaket er truffet. Krav om begrunnelse må framsettes i løpet av klagefristen eller – om ingen klagefrist løper – senest 3 uker etter at parten mottok underretning om vedtaket. Bestemmelsene i §§ 29, 30 og 31 gjelder tilsvarende.»

- (19) Av forvaltningsloven § 25 følger det at:

«I begrunnelsen skal vises til de regler vedtaket bygger på, med mindre parten kjenner reglene. I den utstrekning det er nødvendig for å sette parten i stand til å forstå vedtaket, skal begrunnelsen også gjengi innholdet av reglene eller den problemstilling vedtaket bygger på.

I begrunnelsen skal dessuten nevnes de faktiske forhold som vedtaket bygger på. Er de faktiske forhold beskrevet av parten selv eller i et dokument som er gjort kjent for parten, er en henvisning til den tidligere framstilling tilstrekkelig. I tilfelle skal det i underretningen til parten vedlegges kopi av framstillingen.

De hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn, bør nevnes. Er det gitt retningslinjer for skønnsutøvingen, vil i alminnelighet en henvisning til retningslinjene være tilstrekkelig.»

3 Klagenemndas vurdering

- (20) Saken gjelder Kulturrådets vedtak om tildeling av avkortet tilskudd på inntil kroner 448 394 i forbindelse med gjennomføringen av 31 utgaver av «Stand Up Bergen Klubbkveld» våren 2021. Arrangementene var planlagt gjennomført i perioden 28. januar til 28. mai 2021.

- (21) Det følger av forskriften § 4 første ledd at det «*kan*» gis tilskudd til gjennomføring av kulturarrangement dersom visse vilkår er oppfylt. Dette innebærer at selv om klager oppfyller vilkårene for tilskudd i forskriften vil ikke Kulturrådet ha en plikt til å innvilge tilskudd. I henhold til forskriften § 8 er det opp til Kulturrådet å vurdere om tilskudd skal innvilges i den konkrete sak. Kulturrådets må foreta en «*helhetsvurdering*», og forskriften § 8 første ledd oppstiller visse momenter som skal vektlegges i vurderingen, herunder «*formålet med tilskuddsordningen, med særlig vekt på god geografisk spredning, mangfold av kulturuttrykk, og at kulturtilbudet oppleves som tilgjengelig og relevant for publikum.*» Det skal også legges vekt på «*om søkeren har brutt vilkårene for en tidligere tildeling etter forskriften, og om planene for arrangementet fremstår som urealistiske sett i lys av blant annet smittevernsituasjonen*».
- (22) Klagenemnda bemerker at tilskudd til gjennomføring av kulturarrangementer er et knapphetsgode, og at Kulturrådet må foreta en streng prioritering av innkomne søknader. Prioriteringene som må foretas vil bli strengere etter hvert som midlene i søknadsrunden deles ut og potten reduseres tilsvarende. Dette innebærer at også gode og kvalifiserte søknader vil kunne bli avkortet eller avslått.
- (23) Forskriften § 8 gir Kulturrådet et betydelig rom for skjønn ved tildelingen og prioriteringen av midler under den aktuelle stimuleringsordningen. Klagenemndas overprøving av tilskuddsvedtakene etter stimuleringsordningen for første halvår 2021, vil som hovedregel måtte begrenses til en vurdering av om tildelingsprosessen oppfyller de alminnelige forvaltningsrettslige kravene til forsvarlig saksbehandling. Hvorvidt Kulturrådet i tilstrekkelig grad har begrunnet det påklagede vedtak og foretatt en prioritering i tråd med gjeldende regelverk, vil være en sentral del av denne vurderingen.
- (24) I henhold til forvaltningsloven § 24 andre ledd andre punktum er det ikke et krav om samtidig begrunnelse ved fordeling av fordeler mellom flere parter. Klager kan imidlertid kreve begrunnelse etter at vedtaket er fattet, jf. bestemmelsens tredje punktum. Klagenemnda vil for sin vurdering derfor se hen til Kulturrådets begrunnelse både i vedtaket og i innstillingen.
- (25) Av forvaltningsloven § 25 framgår krav til begrunnelsens innhold. I henhold til bestemmelsens første ledd skal det i begrunnelsen vises til de regler vedtaket bygger på. Regelens innhold skal gjengis i den utstrekning det er nødvendig for å sette parten i stand til å forstå vedtaket. I henhold til bestemmelsens andre ledd skal de faktiske forhold som vedtaket bygger på nevnes. Av bestemmelsens tredje ledd framgår det at de hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn bør nevnes. Er det gitt retningslinjer for skjønnsutøvelsen vil i alminnelighet en henvisning til retningslinjene være tilstrekkelig.
- (26) Det grunnleggende kravet til forsvarlig saksbehandling innebærer at begrunnelsen må gi parten mulighet til å ta stilling til om vedtaket er riktig. Begrunnelsen må være egnet til å vise at det er foretatt en reell og selvstendig vurdering av klagers søknad med utgangspunkt i de vilkår og kriterier som gjelder for avgjørelsen i saken.
- (27) Av vedtaket om avkortet tilskudd framgår det at Kulturrådet har lagt vekt på geografisk spredning og mangfold av kulturuttrykk. Det er videre vist til at søknaden omfatter 31 arrangementer, hvorav 10 er gjennomført. Kulturrådet har i den forbindelse vektlagt at arrangementene er innenfor samme sjanger og på samme arena. Begrunnelsen er noe

kort, og det fremgår ikke helt tydelig at det er foretatt en prioritering, selv om det er vist til forskriften § 8.

- (28) Klagenemnda er imidlertid av den oppfatning at Kulturrådets begrunnelse i innstillingen datert 1. september 2021 viser at det er foretatt en reell og selvstendig vurdering av klagers søknad, med utgangspunkt i de vilkår og kriterier for prioriteringer som fremgår av forskriften § 8. Kulturrådet har presisert at det er lagt særlig vekt på mangfold og geografisk spredning i samsvar med forskriften § 8.
- (29) I innstillingen er det vist til at Kulturrådet forvalter et begrenset tilskuddsbeløp, og at det må sørges for god prioritering mellom søkerne. Kulturrådet har i den forbindelse vist at det ble behandlet 793 søknader i den aktuelle vedtaksrunden, hvorav 38 var tilknyttet sjangeren «stand up». Kulturrådet har videre fremholdt at samlet omsøkt tilskudd var på kroner 23 497 137, og at sjangeren har hatt en dekningsgrad på 63,16 prosent, det vil si kroner 12 834 925. I klagers tilfelle er det lagt vekt på at søknaden angår et betydelig antall arrangementer innenfor samme sjanger og format med uspesifiserte artister på samme arena i Bergen. Kulturrådet har i den forbindelse vist til at tilskuddet ble forholdsmessig avkortet til å gjelde 20 av 31 arrangementer, for å ivareta mangfold av kulturuttrykk, geografisk spredning av tilskuddsmidler og god prioritering mellom søkerne. Kulturrådet har videre vist til at samlet tilskuddsbeløp for 2021 samsvarer med klagers driftsinntekter for 2018 og ligger tett opp mot driftsinntekter i 2019. Kulturrådet har i den forbindelse fremholdt at klagers verdikjede og ordningens formål om å avhjelpe kultursektoren gjennom den pågående covid-19-krisen dermed er ivaretatt.
- (30) Nemnda legger etter dette til grunn at Kulturrådet har foretatt en konkret vurdering av søknaden, blant annet ved å vurdere den opp mot klagers samlede søknader under stimulerings- og kompensasjonsordningene. Nemnda er på denne bakgrunn kommet til at avslaget på søknad om tilskudd oppfyller de materielle krav som stilles til forsvarlig saksbehandling.

4 Vedtak

- (31) Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer fatter etter dette følgende vedtak:

1. Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Bergen, 20. oktober 2021

Tore Lunde
Nemndsleder

Daniel Nordgård
Nemndsmedlem

Elin Melberg
Nemndsmedlem

Dokumentet er godkjent elektronisk